Republika Hrvatska
Općinski sud u Varaždinu
Varaždin, Trg slobode 9

Poslovni broj: P-272/2026-6

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA
i
RJEŠENJE

Općinski sud u Varaždinu, po sutkinji Jadranki Orlović, u pravnoj stvari tužitelja Zorana Vidovića iz Varaždina, Ivana Kukuljevića 4, OIB:32873879983, zastupanog po punomoćnicima, odvjetnicima OD Vidović & Vidović j.t.d. Varaždin, protiv tuženika Zagrebačka banka d.d. Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, OIB-92953223473, zastupanog po punomoćnicima, odvjetnicima u OD Porobija & Porobija j.t.d., Zagreb, radi isplate, nakon provedene glavne javne rasprave zaključene 21. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika stranaka, 29. listopada 2026. kao dana donošenja i objave presude

presudio je

I. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, OIB:92963223473, da tužitelju Zoranu Vidoviću iz Varaždina, Ivana Kukuljevića 4, OIB: 32873879983 na ime zakonskih zateznih kamata na preplaćene iznose temeljem ništetnih odredbi ugovora o kreditu isplati iznos od 4.493,18 EUR (četiri tisuće četiristo devedeset tri eura i osamnaest centi) zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana podnošenja tužbe, 13.6.2019. po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena do 30.12.2022., od 31.12.2022. po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1.1.2023. za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 31.12.2023. do isplate po stopi koja se određuje se za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, a od 1. siječnja 2025. referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku 15 dana.

III. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja Zorana Vidovića iz Varaždina, Ivana Kukuljevića 4, OIB: 32873879983 u dijelu koji glasi:

"Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, OIB:92963223473, da tužitelju Zoranu Vidoviću iz Varaždina, Ivana Kukuljevića 4, OIB: 32873879983 isplati iznos od 5.687,25 EUR (pet tisuća šesto osamdeset sedam eura i dvadeset pet centi) zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana 30.09.2015. godine do 31.12.2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, od 01.01.2023. godine do 29.12.2023. po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, a od 30.12.2023. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za osam postotnih poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 01. srpnja te godine"

III. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10000 Zagreb, OIB: 92963223473 da tužitelju Zoranu Vidoviću iz Varaždina, Ivana Kukuljevića 4, OIB: 32873879983 nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.950,00 EUR (dvije tisuće devetsto pedeset eura) s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja ove presude, 29. listopada 2026. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, a od. 1. siječnja 2025. referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, u roku od 15 dana

IV. Zahtjev tuženika za naknadu parničnih troškova odbija se u cijelosti.

r i j e š i o j e

Dopušta se preinaka tužbe iz podnesaka tužitelja od 23. rujna 2026. kojim su postavljena dva tužbena zahtjeva za isplatu, prvim se potražuje isplata iznosa od 5.687,25 eura s pripadajućim zateznim kamatama, a drugim dodatno isplata iznosa od 4.493,18 eura sa zakonskom zateznom kamatom, čime je tužbeni zahtjev povećan za iznos od 1.897,82 eura.

Obrazloženje

1. Tužitelj je putem pošte podnio tužbu protiv tuženika koja je zaprimljena na sudu 13. lipnja 2019., a predana je na poštu prije toga dana, radi isplate novčanog iznosa koji je prema navodima tužbe više platio tuženiku na temelju sklopljenog ugovora o kreditu zbog primjene ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF. U tužbi navodi da je kao korisnik kredita i založni dužnik s tuženikom kao kreditorom 27. listopada 2006. sklopio Ugovor o kreditu broj računa 7103365472. Temeljem navedenog Ugovora tuženik je odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 79.350,00 CHF prema srednjem stečaju HNB, a koji je kredit korišten za kupnju nekretnine. Korisnik kredita obvezan je temeljem istog Ugovora iznos kredita vratiti uz valutnu klauzulu s pripadajućim kamatama u vrijeme i na način utvrđen Ugovorom. Člankom 2. Ugovora određena je kamatna stopa tijekom postojanja obveze prema Ugovoru i to kao promjenjiva u skladu s promjenama Odluke o kamatnim stopama banke, a koja na dan sklapanja Ugovora iznosi 4,40% godišnje. Člankom 3. određeno je da rok otplate kredita iznosi 120 mjeseci, a člankom 7. da korisnik kredita isti otplaćuje u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti 815,26 CHF obračunatih po srednjem tečaju HNB važećem za CHF na dan plaćanja, s time da iznos anuiteta sadrži glavni dug i kamatu obračunatu temeljem kamatne stope važeće na dan sklapanja Ugovora. Kako je Ugovorom određena redovna kamatna stopa od 4,40%, ali kao promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama tuženika, tuženik je višekratno jednostranim odlukama povećavao prvotno ugovorenu kamatnu stopu, o čemu je tužitelja obavještavao dopisima, a čime je ujedno povećavao i iznos mjesečnog anuiteta koji je tužitelj uredno otplaćivao. Ovakvim postupanjem tuženik je jednostrano i protivno načelima savjesnosti i poštenja utvrđenim Zakonom o obveznim odnosima temeljem ugovornih odredaba koje je sam unaprijed formulirao i o kojima nije pojedinačno pregovarao s tužiteljem, donosio odlike o povećanju kamatne stope, a time i iznos mjesečnog anuiteta koje je tužitelj bio dužan plaćati i time uzrokovao značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Stoga je odredba čl. 2. Ugovora kojom je određena redovna kamatna stopa kao promjenjiva sukladno Odluci o kamatnim stopama tuženika, a kojom odredbom se omogućuje promjena iznosa anuiteta u slučaju promjene kamatne stope, temeljem čl. 81 Zakona o zašiti potrošača (NN 96/03) s kasnijim izmjenama i dopunama (dalje u tekstu ZPP), predstavlja nepoštenu ugovorenu odredbu koja je kao takva temeljem čl. 87. ZZP i čl. 296., 322. i 323. ZOO-a ništetna i ne proizvodi pravne učinke te se smatra kao da nije ni ugovorena, budući da se o istoj nije pregovaralo, niti su tužitelju na jasan i razumljiv način pružene sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke. Naime, presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. potvrđenom odlukom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na promjenjivu ugovorenu kamatnu stopu, utvrđeno je da su tužene banke, među kojima je i ovdje tuženik, povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što u potrošačkim ugovorima o kreditima koriste nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora tužena banka kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tužene banke o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana,

utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time tužena banka postupila suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima. Navedenom odlukom je dakle pravomoćno utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna odredba o redovnoj kamatnoj stopi ukoliko je ista promjenjiva prema jednostranoj odluci banke. Odredbom o redovnoj kamatnoj stopi određuje se visina ugovorne obveze korisnika kredita. Zbog navedenog, odredba o kamatnoj stopi mora biti određena odnosno odrediva, sukladno čl. 269. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, dalje: ZOO/05), koji propisuje da ugovorna obveza (činidba) mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva. Prema čl. 272. ZOO/05, činidba je odrediva ako ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi. Kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, ugovor je ništetan (čl. 270. st. 1. ZOO/05). Ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Ali će ugovor ostati valjan čak i ako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju kad je ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje (čl. 324 ZOO/05). U konkretnom slučaju određena je jedino kamatna stopa u trenutku sklapanja ugovora (4,40%), tako da je jedino ta kamatna stopa valjana, dok način promjene kamatne stope, koji je prepušten u potpunosti volji druge ugovorne strane, banke, nije jasan, nije određen, niti je odrediv, stoga je ta odredba ništetna pa se ima smatrati da je ugovor sklopljen bez odredbe o promjenjivosti kamatne stope prema odluci banke. Odredbom čl. 2. Ugovora određeno je da je kamatna stopa promjenjiva sukladno odluci tuženika. O toj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo; tužitelj je naime bio u situaciji da nema utjecaja na sadržaj budućeg ugovora te se nalazio u slabijem položaju u odnosu na banku, kako pregovarački, tako i u pogledu razumijevanja financijskih posljedica ugovora. Osim toga, prije sklapanja ugovora tužena banka ni na koji način nije dala informacije i obrazloženja koja bi tužitelju kao prosječnom potrošaču predstavljala pravovaljana tumačenja odredbi ugovora te rizika koji iz njih proizlaze, da bi kasnije samoinicijativno, ponovno bez pregovaranja, mijenjala kamatnu stopu. Iz svega navedenog očigledno je nepošteno postupanje tužene i sukladno pravomoćnim utvrđenjima iz gore navedene presude u predmetnom Ugovoru o kreditu ništetne su odredbe u kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa sukladno odluci tuženika. Nadalje, odredbom čl. 1. Ugovora, određeno je da banka odobrava korisniku kredita kredit u iznosu od 79.350,00 CHF prema srednjem tečaju HNB. Odredbama čl. 7. Ugovora određeno je da korisnik kredita otplaćuje kredit u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti 815,26 CHF obračunatih po srednjem tečaju HNB važećem za CHF na dan plaćanja. Tuženik prilikom ugovaranja predmetnog kredita nije tužitelja kao potrošača informirao i nije ga upozorio na rizičnost ugovaranja CHF valutne klauzule, već mu je, naprotiv, nudio takav kredit kao najpovoljniji i najisplativiji. Posebno treba imati u vidu činjenicu da se tečaj CHF u vrijeme ugovaranja kredita nalazio blizu svojih povijesnih minimuma te je u predstojećem razdoblju bio očekivan i izvjestan njegov rast, a što je tuženiku, s obzirom na njegov predmet poslovanja, odnosno znanje i stručnost, bilo i moralo biti poznato. Tuženik je dakle prilikom ugovaranja kredita postupao suprotno načelu savjesnosti i poštenja, ravnopravnosti ugovornih strana i jednakosti činidbi, a sve navedeno je za posljedicu imalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, na teret tužitelja. Ne može se razumno očekivati da bi tužitelj sklopio takav ugovor o kreditu da je bio upoznat s mogućnošću da mu anuitet toliko naraste. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., potvrđenom odlukom Visokog

trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-6632/17 od 14. lipnja 2018. pravomoćno je utvrđeno da su tužene banke, među kojima je i ovdje tuženik, povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora banka kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim bitnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time tužena banka postupila suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima. Dakle, navedenom odlukom pravomoćno je utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka. S obzirom da se predmetnim Ugovorom glavnica kredita veže za valutu CHf, a tužitelj kao potrošač u trenutku sklapanja Ugovora nije bio valjano informiran o riziku koji za sobom povlači ta valutna klauzula, sukladno pravomoćnim utvrđenjima iz gore navedene presude, u predmetnom Ugovoru ništetne su odredbe kojima se glavnica i anuiteti vežu za tečaj valute CHF. Budući da su zbog znatnog rasta tečaja švicarskog franka u odnosu na hrvatsku kunu kao i zbog znatnog rasta kamatne stope koju je tuženik jednostranim odlukama povećavao tijekom razdoblja otplate kredita, u znatnoj mjeri rasli i anuiteti koje je tužitelj uredno otplaćivao tuženiku i to s početnih oko 3.700,00 kuna pa do iznosa od preko 5.300,00 kuna koliko je tužitelj plaćao tijekom 2013. godine, a što mu je bilo izuzetno opterećujuće. Stoga je tužitelj, kako bi si olakšao povrat kredita te kako bi i dalje uredno bio u mogućnosti izvršavati svoje obveze povrata ugovorenog kredita, dakle, kako bi od sebe otklonio nastanak štete koja mu je prijetila aktiviranjem instrumenata osiguranja od strane tuženika u slučaju kašnjenja, iskoristio zakonsku mogućnost koja je bila predviđena odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15 – u daljnjem tekstu: ZIDZOPK) te sklopio s tuženikom dana 12. siječnja 2016. Dodatak ugovora o kreditu, kojim Dodatkom ugovora je izvršena konverzija predmetnog kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR – kojim su odredbe iz Ugovora izmijenjene u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o raspolaganju pretplatom. Na taj način tužitelju su u određenom dijelu smanjeni budući anuiteti od dana sklapanja spomenutog Dodatka ugovora, a utvrđena mu je i preplata u iznosu od 53.010,96 kuna koji iznos predstavlja iznos koji je tužitelj više platio od dana 30. rujna 2015. u odnosu na iznos koji bi platio da je umjesto kredita s valutnom klauzulom CHF uzeo kredit s valutnom klauzulom EUR. Navedeni iznos preplate tužitelju je vraćen kroz buduće smanjene anuitete sve do iskorištenja preplate. Međutim, tužitelj sklapanjem aneksa Ugovora nije obeštećen u cijelosti jer je tuženiku ukupno uplatio daleko veći iznos od onoga koji bi bio plaćen da je kredit bio otplaćivan po početnoj kamatnoj stopi i primjenom onog tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita tužitelju. Naime, obzirom na odredbe čl. 502. c Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, dalje: ZPP) i čl. 118. ZZP, prema kojima odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika, slijedom čega utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope sukladno odluci banke te odredbi u kojima se ugovara CHF valutna klauzula, ima učinak uspostave pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se on nalazio da su te odredbe pošteno ugovorene, odnosno kamata i tečaj vraćaju se na početno ugovoreni

tečak i kamatnu stopu, jer su to jedini parametri koji su u ugovoru o kreditu navedeni i korisniku kredita prilikom sklapanja ugovora bili poznati. Tužitelj je tuženiku do dana 30. rujna 2015. kada je sklopljen Dodatak ugovora, vratio ukupno 498.983,82 kuna, dok je primjenom kamatne stope koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora (i po kojoj je tužitelju rađen informativni račun otplate kredita prije samog sklapanja Ugovora odnosno prvi otplatni plan) kao i primjenom tečaja koji je vrijedio na dan stavljanja kredita u otplatu, do dana 30. rujna 2015. trebao vratiti iznos od 400.705,44 kuna. Dakle tuženik je od tužitelja do dana 30. rujna 2015. naplatio 98.278,38 kuna više nego je bila obveza u skladu s Ugovorom, a što je izravna posljedica ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi sadržanih u predmetnom Ugovoru.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti osporava istaknute zahtjeve kao neosnovane u pogledu pravne osnove, visine, kao i činjenice i razloge kojima je tužitelj obrazložio svoju tužbu u ovom sporu. Osporava osnovu i tijek zateznih kamata. Protivi se korištenju izračuna koji tužitelj dostavlja uz tužbu obzirom da se radi o izračunu koji je izražen izvan predmetnog postupka, a i prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja, s obzirom, da se, u konkretnom slučaju, spor vodi u vezi pravnog pitanja. U odnosu na posljednju presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019. tužena banka ukazuje na dio obrazloženja te presude u kojem Vrhovni sud Republike Hrvatske, ocjenjujući pitanje o postojanju pravnog interesa za traženje deklaratorne pravne zaštite radi utvrđenja ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi u ugovorima o CHF kreditima, takav pravni interes isključuje u odnosu na korisnike konvertiranih kredita. Utoliko se i tužbeni zahtjev za isplatu pokazuje neosnovanim. Ističe prigovor zastare u odnosu na sve tražbine dospjele prije 13. lipnja 2014. Predmetni kredit konvertiran je sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN. Br. 102/2015 - u nastavku "ZID ZPK 15"), s obzirom na to da su tužitelj i tuženik 12. siječnja 2016. sklopili Dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita s CHF valutnom klauzulom u kredit s EUR valutnom klauzulom. Sve tužiteljeve uplate (i s osnove svakog povišenja CHF kamatne stope tijekom otplate, kao i s osnove svakog povišenja CHF tečaja tijekom otplate) uzete su u obzir prilikom izrade konverzije i iskorištene, odnosno uračunate za otplatu usporednog EUR kredita, u skladu s odredbama ZID ZPK/15. Tužena banka ukazuje je sukladno članku 19.d. ZID ZPK/15 prije objave kalkulatora konverzije bila dužna pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izrađen u skladu s načinom izračuna propisanim čl. 19.c ZID ZPK/15 te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama. Prema tome, na strani banke postoji zakonska presumpcija da je izračun izvršen u skladu sa zakonom, s obzirom na to da je to upravo i potvrdio neovisni revizor. Konverzija kredita, nastupila je na temelju očitovanja volje tužitelja koji se kreditno zadužio uz valutnu klauzulu u CHF, da se njegov kredit konvertira u kredit u kunskoj protuvrijednosti EUR u skladu s odredbama ZID ZPK/15, i to nakon što je tužitelj, u skladu s odredbama ZID ZPK/15 dobio od banke zakonom propisane, iscrpne podatke za donošenje informirane odluke o tome hoće li, ili neće prihvatiti konverziju, uključujući podatak o pretplatama iz razdoblja primjene valutne klauzule u CHF i promjenjive kamate, u brojčanom iznosu, pri čemu je sam način izračuna konverzije zakonodavac izričito propisao u članku 19.c ZID ZPK/15 na način da je banka bila dužna i početno odobrenu CHF glavnicu kredita pretvoriti u EUR glavnicu po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita početno ugovorenu kamatnu stopu CHF kredita zamijeniti EUR kamatnom stopom koju je tužena banka primjenjivala na EUR kredite na datum sklapanja CHF ugovora o kreditu iznose uplaćene radi namirenja početno

utvrđenih CHF anuiteta pretvoriti u EUR po tečaju promjenjivom na datum uplate pri čemu su takvi iznosi pretvoreni u EUR predstavljali osnovu za namirenje anuiteta utvrđenih po novom EUR otplatnom planu ukupne uplaćene iznose (preračunate u EUR), a koji su veći od iznosa potrebnih uplata po usporednom EUR kreditu rasporediti kao (konkretan slučaj), ovisno koji je od dva moguća, zakonom propisana slučaja nastupio, pri čemu na iznos preplate tužena banka nije bila dužna obračunati ni kamatu niti tečajnu razliku, već je njih, sukladno izričitoj zakonskoj odredbi, snosio potrošač.
Takvo zakonsko rješenje iz ZID ZPK/15 bilo je naročito propagirano u javnosti, kako od strane zakonodavca, tako i od strane interesnih skupina potrošača, između ostalog radi "trajnog eliminiranja neravnopravnog položaja dužnika u CHF sa ciljem otklanjanja posljedica velikih tečajnih neravnoteža u odnosu nacionalne hrvatske valute i CHF" i rasterećenja općinskih sudova smanjenjem broja tužbi. Tužena banka bila je u zakonskoj obvezi sklopiti pravni posao kojim se u pravnom smislu implementirala volja tužitelja da konvertira svoj kredit, što je ona i učinila pod prijetnjom strogih prekršajnih sankcija iz ZID ZPK/15; pa je time naposljetku, sukladno intenciji zakonodavca tužitelj stavljen u položaj kao da je otpočetka, cijelo vrijeme koristio kredit denominiran u EUR, čime je isključivo po svojem slobodnom izboru, izjednačen s položajem potrošača koji su se zadužili kreditom u EUR, sve na način koji je bio utemeljen na valjano, od strane banke primijenjenim, a iscrpno propisanim procedurama i svim uvjetima koje je zakonodavac normirao u ZID ZPK/15 uključujući svako povišenje CHF kamatne stope i povišenje CHF tečaja tijekom otplate. Tužitelj je, dakle, svojom slobodnom voljom, prihvatio konverziju. Sklapanjem dodatka/aneksa ugovoru o kreditu između tužitelja i tuženika nastao je pravni odnos koji je zakonodavac upravo i imao u vidu kada je tužitelju ponudio mogućnost konverzije koju mu banka nije mogla uskratiti. Tužitelj, međutim, u ovom sporu tvrdi da ga tako iskazana volja u pravnom poslu sklopljenom radi prihvata konverzije, ne obvezuje, te i dalje unatoč prihvatu konverzije, traži povrat uvodno naznačenih iznosa na temelju stjecanja bez osnove, pozivajući se i dalje na ništetnost odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, i/ili valutne klauzule iz izvornog ugovora sklopljenog u CHF. Za takvo stajalište nema uporišta u primjeni materijalnog prava. Sklopljeni pravni posao povodom tužiteljeva prihvata konverzije, koji je tuženik morao prihvatiti pod prijetnjom zakonom propisanih sankcija, jest pravni posao kojim su stranke, isključivo po izboru tužitelja, riješile sve svoje pravne odnose, prije i poslije konverzije, na način propisan zakonom. Pravni posao (dodatak) kojim je izvršena konverzija odnosi se na konvertiranje ugovora o kreditu ab initio i to u oba bitna sastojka: i u dijelu valutne klauzule i u dijelu kamatne stope. Njime su ugovorne strane suglasnošću volja stvorile posve novu pravnu osnovu (različitu od ugovora o kreditu u švicarskim francima koji je bio predmetom konverzije) temeljem koje su se tužitelj (dobrovoljno) i tuženik (po sili zakona) sporazumjeli pod kojim će kreditnim uvjetima (uz koju valutnu klauzulu i uz koje kamatne stope) iskoristiti do tada uplaćene svote. Taj pravni posao bio je, kao što je to opće poznato, ujedno ekonomski nepovoljan za tuženu banku, ali je ona po svemu postupila u skladu sa zakonom. Banka je pri tome po ZID ZPK /15 bila dužna napraviti "novi otplatni plan" i njime zamijeniti "početno utvrđeni otplatni plan" (čl. 19.c stavak 1. točka 2. ZID ZPK/15) s "novim anuitetima u EUR", te svim "izmjenama ugovornih uvjeta" koji uključuju, "iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i anuiteta". Naposljetku, banka je klijentu (ovdje tužitelju) bila dužna dostaviti propisani "izračun konverzije s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu", a potrošač je bio slobodan prihvatiti ili ne prihvatiti tu ponudu. Ako tužitelju ponuda nije odgovarala, nije trebao prihvatiti konverziju. Kad je tužitelj razmatrao mogućnost konverzije, najprije je

prihvaćao "izračun konverzije" utemeljen na "novom otplatnom planu", te predviđen pravilima iz članka 19. c. ZID ZPK/15, a u kojem su, između ostaloga, točnom brojkom bile navedene sve kamatne stope koje su se morale primijeniti kroz cijelo već proteklo razdoblje otplate. Nakon toga, sklapao se spomenuti pravni posao koji je po sili zakonskog uređenja, uključivao promjenu valute kredita iz CHF u EUR, promjenu kamatne stope od datuma sklapanja ugovora do sklapanja dodatka ugovoru, te i ubuduće, na način da se umjesto svih onih promjenjivih kamatnih stopa koje su bile primjenjivane u otplati kredita u CHF primjenjuje sve one promjenjive kamatne stope - prikazane u apsolutnom iznosu koje je vjerovnik primjenjivao kod kredita u EUR, utvrđenja preostalog iznosa neotplaćene glavnice kredita u EUR, te sporazuma o raspolaganju pretplatom, odnosno podmirenju manje uplaćenog iznosa. Dakle, sklapanjem dodatka, tužitelj i tužena banka su u skladu s odredbama ZID ZPK/15, trajno i konačno uredile svoj pravni odnos, u pogledu svih ranije izvršenih preplata po ranijoj CHF kreditnoj partiji, te su stoga konverzijom posljedice nepoštene, ništetne odredbe CHF ugovora o kreditu uređene voljom stranaka, što smisleno isključuje pravo tužitelja da uz provedenu konverziju istodobno traži i povrat stečenoga bez osnove, pozivom na uvjete ugovora o kreditu u CHF-u, koji je konverzijom ab initio, otpao i nadomješten je novom, nesporno zakonitom osnovom (EUR ugovor), temeljem koje je tužitelj stekao na zakonu utemeljeno potraživanje preplate. Kako su međutim voljom ugovornih strana sva plaćanja u otplati CHF kredita ugovorena kao plaćanja s osnove EUR kredita (i to s učinkom ab initio), pa je obračun svih uplata po ranijoj pravnoj osnovi plaćanja (konvertirani CHF ugovor) izvršen u odnosu na novu pravnu osnovu (postojeći EUR ugovor), tužitelj više ne može imati zahtjev zbog stjecanja bez osnove pozivom na uvjete CHF kredita. U potvrdu ovog stajališta, govoreći i shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke Rev 1172/2018 od 19. ožujka 2019. koje eliminira zahtjeve po osnovi razlike kamata ili tečajnih razlika u slučaju konverzije kredita. Ta je praksa nadalje potvrđena i u praksi brojnih županijskih sudova u zemlji. Iz navedenoga proizlazi i daljnji zaključak: ako je tužitelj iz bilo kojeg razloga smatrao da mu zakonom propisani uvjeti konverzije nisu prihvatljivi, jer su po njegovu mišljenju trebali biti u bilo kojem pogledu drukčiji, tada nije trebao prihvatiti konverziju, koja je bila pravno moguća samo pod uvjetima koji su bili striktno propisani u ZID ZPK/15. Tužitelj je, za razliku od tužene banke, imao punu slobodu izbora, kojom se i koristio. Stoga su i razlozi na koje se tužitelj konkretno poziva u tužbi, načelno u pravnom smislu pravno nerelevantni, jer je tužitelj prethodno prihvatio ponudu na konverziju takvu kakvom ju je zakonodavac definirao. U takvim okolnostima tuženik predlaže da sud primijeni načelo pacta sunt servanda, u skladu s važećim propisima. U odnosu na praksu ECJ, treba istaknuti kako okolnosti svih dosadašnjih postupaka pred tim sudom, nisu istovjetne okolnostima u ovom i drugim sličnim parničnim postupcima u Hrvatskoj. Naime, konverzija ugovora o kreditu sklopljenom uz valutnu klauzulu u CHF-u u ugovor o kreditu uz valutnu klauzulu u EUR, u Republici Hrvatskoj nije bila posljedica intervencije državnog suda u sadržaj ugovora o kreditu, kao što nije niti posljedica intervencije zakonodavca u sadržaj ugovora između tužitelja i tužene banke, na način da bi potrošač bio prisiljen prihvatiti konverziju. U Hrvatskoj nijednom potrošaču, pa tako ni tužitelju nitko nije nametnuo da prihvati konverziju, dakle ni sud, ni zakonodavac, a ponajmanje tužena banka. U vezi s time, tek podredno valja istaknuti da tužiteljeve tvrdnje također nemaju uporišta u pravu, kako se to obrazlaže u nastavku. Tužitelju su povijesne kamatne stope u trenutku prihvata konverzije bile poznate u brojčanom iznosu kao da su bile ugovorene kao fiksne, a nakon toga razdoblja, kamate su u budućem razdoblju ravnale prema ugovorenom parametru i fiksnom dijelu kamatne stope za EUR kredite. Tužitelj se, što izravno, što neizravno,

poziva na pravomoćnu presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske iz kolektivnog spora (Pž-7129/13), presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske (Revt 249/14) i ocjenu Ustavnog suda Republike Hrvatske (U-III-2521/15), koje su potvrdile da su odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi u konkretnim ugovorima svih banaka u Republici Hrvatskoj u CHF kreditima bile nejasne, nerazumljive odnosno nepoštene, jer nisu omogućivale potrošaču da predvidi buduće posljedice njihove primjene tijekom razdoblja trajanja ugovora o kreditu. Tužena banka nema mogućnosti dovoditi u pitanje sadržaj tih odluka pred redovnim sudovima, ali ukazuje na to da one ne potvrđuju osnovanost tužiteljevih tužbenih razloga u ovom sporu, nego ih te odluke, štoviše, izravno demantiraju. Naime, u pravnom poslu koji je bio sklopljen među strankama u povodu konverzije, povijesne kamatne stope bile su izražene konkretnom brojkom u novom otplatnom planu za cijelo prethodno minulo razdoblje. Prihvatom takvog ugovora o konverziji, sukladno ZID ZPK, potrošač naprosto više nije bio u poziciji da "ne može predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze", odnosno da ne može provjeriti opravdanost budućih promjena kamatnih stopa. Pristajući, u takvim okolnostima na izračun koji je sadržavao tako iskazane kamatne stope u EUR kreditima, pristao je na čvrsto definiranu prošlost, jer su povijesne kamatne stope bile iskazane konkretnom brojkom (pa su u tom smislu sadržajno bile fiksne), ali i na budućnost u pogledu visine kamatne stope nakon konverzije, za koje je razdoblje naposljetku ugovorio primjenu točno određenog parametra i fiksnog dijela kamatne stope. Tužiteljeve tvrdnje u pogledu naknadnog osporavanja preplate po osnovi promjena CHF tečaja također nisu osnovane, jer je i preplata i po toj osnovi, uzeta u obzir na način kako je to propisao ZID ZPK/15. ZID ZPK/15 je propisao osnovno načelo konverzije podrazumijevajući konverziju kredita s CHF valutnom klauzulom u kredit s EUR valutnom klauzulom, radi promjene valutne klauzule na način da se položaj potrošača s kreditom s CHF valutnom klauzulom izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit s valutnom klauzulom u EUR. Prihvatom konverzije, CHF valutna klauzula nadomještena je EUR valutnom klauzulom. Sklapanjem dodatka, tužitelj i tužena banka su u skladu s odredbama ZID ZPK/15, trajno i konačno uredile svoj pravni odnosu, u pogledu svih ranije izvršenih preplata po ranijoj CHF kreditnoj partiji, uključujući i po osnovi promjena CHF tečaja. Novi otplatni plan iz čl. 19. c stavak 1. točka 3. ZID ZPK/15, a koji je zamijenio početno utvrđeni otplatni plan uključivao je "iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa" ali i "sve ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i anuiteta. Sve tužiteljeve uplate uvrštene u izračun konverzije iskorištene su za namirenje duga po kreditu s EUR valutnom klauzulom, a preplata je iskorištena za namirenje budućih EUR anuiteta ili isplaćena korisniku kredita, ovisno koji je slučaj bio primjenjiv. Izračun preplate uzeo je u obzir sve promjene CHF tečaja, kako je to razvidno iz kolone "primijenjeni CHF tečaj" sadržanom u Izračunu konverzije na dan 30. rujna 2015. Nadalje, svi uplaćeni iznosi su, sukladno odredbi članka 19. c st. 1. t. 4. ZID ZPK/15 preračunati u EUR prema tečaju na dan uplate, i to točno, zakonom određenom "tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR". Upravo ti iznosi pretvoreni u EUR predstavljali su osnovu za namirenje EUR anuiteta utvrđenih novim otplatnim planom, koji je uključivao sve promjene, pa tako i promjene tečaja, koje su uvjetovale izmjenu početnog plana i početnih anuiteta. Naposljetku, sukladno izričitoj odredbi članka 19. c st. 1. i t. 5 treća alineja ZID ZPK/15 na iznos preplate tužena banka nije bila dužna obračunati ni kamatu niti tečajnu razliku, već je njih snosio potrošač. Stoga, i odnosu na ovo pitanje tuženik upućuje na razmatranja pod A), a podredno ukazuje na odredbe čl. 19. c ZID ZPK/15 iz koje

proizlazi opisani način na koji je zakonodavac uredio, a tužitelj prihvatio, obračun takve preplate, a čime su, stranke, posljedice eventualno ništetne CHF valutne klauzule, također sporazumno, trajno i konačno uredile ab initio i nadomjestile EUR valutnom klauzulom. Na temelju svega navedenog, tuženik predlaže da sud, nakon provedenog postupka, odbije tužbeni zahtjev u cijelosti i naloži tužitelju da tuženiku podmiri parnične troškove.

3. U ovom predmetu donesena prvostupanjska presuda poslovni broj P-1202/2019-35 od 13. lipnja 2025. koja je u povodu žalbe tuženika ukinuta rješenjem Županijskog suda u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici poslovni broj Gž-20/2026-2 od 15. travnja 2026. slijedom se vodi novi prvostupanjski postupak.

4. Nakon provedenog financijskog vještačenja u podnesku od 15. srpnja 2020. tužitelj je postavio svoj konačni tužbeni zahtjev usklađen s Nalazom vještakinje kojim potražuje isplatu iznosa od 8.282,61 eura, koji je u odnosu na prethodni manji za 5,66 eura. Tijekom novog postupka tužitelj je u podnesku od 21. rujna 2026. predanom na ročištu održanom 21. rujna 2026. u skladu s istim Nalazom i mišljenja vještakinje postavio svoj novi konačni tužbeni zahtjev kojim potražuje preplate po osnovu promjena kamatnih stopa i promjena tečaja CHF u iznosu od 5.687,25 eura s pripadajućim zateznim kamatama te je dodatno postavio i tužbeni zahtjev za isplatu kojim potražuje zatezne kamatne na obračunate preplate do provedene konverzije, do 30. rujna 2015. u iznosu od 4.493,18 eura sa zakonskom zateznom kamatom. Oba tužbena zahtjeva su utemeljena na izračunu vještakinje u kojem je izvršen prijeboj s pozitivnim tečajnim i kamatnim razlikama. O tim konačno postavljenim tužbenim zahtjevima je sud odlučivao.

5. Tuženik se na ročištu održanom 21. rujna 2026. očitovao da se protivi preinaci tužbe podnesku od 29. prosinca 2025. protivio preinaci tužbe te istaknuo prigovor zastare u odnosu na preinačeni dio. Također je istaknuo da je za zakonske zatezne kamate primjenjiv trogodišnji zastarni rok slijedom čega je potraživanje s osnove zatezne kamate u zastari. Tužitelj je osporio navode tuženika o zastari zateznih kamata jer je zatezna kamata bila utužena od početka, a jedino je razlika što je ista sada izračunata u apsolutnom iznosu te uglavničena te se zahtijevaju zatezne kamate na iznos uglavničene kamate.

6. Neosnovano se tuženik protivi preinaci tužbe budući da prema čl. 190. st. 2. Zakona o parničnom postupku tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka, a u ovom slučaju je tužitelj tek nakon što je provedeno vještačenje mogao postaviti svoj konačni tužbeni zahtjev prema izračunu vještaka. U odnosu na preinačeni povećani dio tužbenog zahtjeva zastara nije nastupila iako je tužbeni zahtjev u skladu s Nalazom vještakinje povećan nakon 13. lipnja 2023., jer je podnošenjem same tužbe došlo do prekida zastare u smislu odredbe čl. 241. ZOO, budući da tužiteljica preinačenim zahtjevom tužitelj ne zahtijeva isplatu po nekoj drugoj činjenično pravnoj odnosno materijalno pravnoj osnovi, već je tom preinakom samo povećao svoj zahtjev u odnosu na ranije postavljen, a koji proizlazi iz iste činjenično pravne i materijalno pravne osnove, koji do podnošenja tužbe nije bio u zastari. Takav stav je o tom pitanju zauzeo i Županijski sud u Puli u svojoj presudi poslovni broj : Gž-636/2021-2 od 24. svibnja 2021. U vezi s tim treba reći i to da kao što je već prethodno obrazloženo, prema pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike

Hrvatske od 31. siječnja 2022., kojim je dopunjeno shvaćanje od 30. siječnja 2020. , pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, odnosno zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Slijedom navedenog novčana tražbina tužitelja zbog toga nije u zastari, iako je kondemnatorni tužbeni zahtjev preinačen nakon 13. lipnja 2023. U vezi s tim se napominje da je Građanski odjel Vrhovnog suda RH na svojoj drugoj sjednici održanoj 27. svibnja 2024. donio pravno shvaćanje Su-IV-123/2024-5 pod točkom 2. prema kojem u slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva. To znači da svi potrošači tužitelji koji su na vrijeme tužili banke zbog nepoštene kamate i nepoštene valutne klauzule u slučaju franak, imaju sljedeća dodatna prava u svojim postupcima: pravo nakon vještačenja povećati zahtjev za obeštećenje u skladu s izračunom sudskog vještaka te pravo i dobiti povećani dio tužbenog zahtjeva, jer zastare potraživanja za povećani dio obeštećenja nema.

7. U dokaznom postupku pročitana je dokumentacija u spisu predmeta: otplatni plan (na stranicama 5-7 spisa), pregled kamatnih stopa po kreditu (na stranici 8 spisa), ugovor o kreditu od 12. siječnja 2016. (na stranicama 9-11 spisa), izračun konverzije (na stranicama 12-16 spisa), obavijest o izračunu efekata konverzije (na stranici 17 spisa), informativni sažetak izračuna konverzije (na stranici 18 spisa), prometi po kreditu (na stranicama 19-28 spisa), inicijalni podaci (na stranicama 29-32 spisa), kalkulator zateznih kamata (na stranicama 33-34 spisa), ugovor o kreditu od 27. listopada 2006. (na stranicama 37-42 spisa), izvadak iz knjige položenih ugovora (na stranicama 43-44 spisa), prometi po kreditu (na stranici 59 spisa), dokumentacija tuženika predana uz odgovor na tužbu (na stranicama 60-81 spisa), dokumentacija dostavljena uz podnesak tuženika od 10. svibnja 2023. (na stranicama 110-141 spisa), provedeno je financijsko-knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku za ekonomiju, financije i računovodstvo Vlasti Santo Olđa, pročitani su Nalaz vještakinje Vlaste Santo Olđa od 2. siječnja 2025. (na stranicama 166-196 spisa), sudska praksa (na stranicama 208-217 spisa), pisano očitovanje vještakinje o primjedbama tuženika na nalaz (na stranicama 220-221 spisa), saslušana je vještakinja Vlasta Santo Olđa te je saslušan i tužitelj kao stranka u svrhu dokazivanja.

8. Između stranaka nije sporno:

- da je tužitelj kao korisnik kredita 27. listopada 2006. s tuženom bankom kao davateljem kredita sklopio Ugovor o kreditu broj računa 7103365472. kojim mu je tuženik odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 79.350,00 CHF prema srednjem stečaju HNB, a namjena kredita je bila kupnja stana,
- da ugovor sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi te odredbu o valutnoj klauzuli u CHF te da je početna kamatna stopa 4,40% godišnje
- da je na temelju odluke o jednostrano promijenjenoj kamatnoj stopi tuženik jednostrano uvećavao anuitete za iznos povećane kamatne stope.

- da su zbog promjene tečaja CHF i povećanja kamatnih stopa anuiteti kredita znatno porasli tijekom otplate,
- da je 12. siječnja 2016. sklopljen Dodatak Ugovora o kreditu kojim su odredbe iz Ugovora izmijenjene u pogledu valute obveze, redovne kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita

9. Sporno je između stranaka da li je nastupila zastara tražbine, da li tužitelj ima pravnog interesa za podnošenje predmetne tužbe budući da je između stranaka sklopljen Dodatak ugovoru sukladno ZIDZPK, da li je pitanje vraćanja iznosa koje traži tužitelj riješeno temeljem Dodatka Ugovora o kreditu.

10. Cijeneći rezultate provedenog postupka, kako cjelokupnog, tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Službeni list SFRJ br. 4/1977, 36/1977, 36/1980, 6/1980, 69/1982, 43/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990, 35/1991, Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023 i 146/2025, dalje u tekstu: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan u cijelosti.

11. Predmet ovog spora je utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF te povrat stečenog bez osnove na temelju tih odredbi koje tužitelj smatra ništetnima. S obzirom na to da tužitelj ovom tužbom nije postavio i deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti navedenih ugovornih odredbi, sud je o pitanju ništetnosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF, a što je pretpostavka za odlučivanje o kondemnatornom tužbenom zahtjevu, odlučivao kao o prethodnom pitanju.

12. Prema čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan je, a prema čl. 324. st. 1. tog zakona, ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Prema čl. 323. st. 1. tog zakona u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

13. Sud smatra da u ovom slučaju ugovor može opstati i bez tih ništetnih odredbi, jer ako se ne primjeni promjenjiva kamatna stopa, ostaje početna, a ako se ne primjeni valutna klauzula u CHF, anuiteti kredita se izračunavaju u kunama, a i odlukama donesenima u kolektivnom sporu, kojima je ovaj sud vezan su utvrđene ništetnima samo ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi.

14. Spor proizlazi iz prethodno navedenog ugovora o kreditu koji su 27. listopada 2006. zaključili tuženik kao davatelj kredita i tužitelj kao korisnik kredita, a tužitelj ga je s tuženikom sklopio kao fizička osoba, potrošač, pa je isti u tom pravnom poslu potrošač te se u rješavanju istoga trebaju primijeniti i mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora („NN 96/03"). Prema čl. 81. st. 1. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno

pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a prema st. 2. tog članka smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 83. ZZP-a propisano je da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, a odredba čl. 87. ZZP-a propisuje da je nepoštena ugovorna odredba ništetna. Prema st. 2. tog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

15. O ništetnosti ugovornih odredba o promjenjivim kamatnim stopama u ugovorima o potrošačkom kreditu već su pravomoćno odlučili sudovi u sporu vođenom po kolektivnoj tužbi potrošača. Predmet kolektivnog spora koji se vodio pred Trgovačkim sudom u Zagrebu između "Potrošača″ – Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača i osam banaka (P-1401/12) bila je zaštita potrošača od korištenja ugovornih odredbi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i to: odredbe o valutnoj klauzuli prema kojoj je glavnica vezana uz CHF i odredbe kojom je ugovorena redovna kamata promjenjiva čije je stopa tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom kreditora.

16. Presudom od 4. srpnja 2014. Trgovački sud u Zagrebu je, ocijenivši ih netransparentnima i nepoštenima, utvrdio ništetnost ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli i ništetnost ugovornih odredbi o kamatnoj stopi promjenjivoj na osnovi jednostrane odluke banke u ugovorima o potrošačkom kreditiranju te je naložen prekid navedenog postupanja. Presudom Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. (Pž-7129/13) potvrđena je prvostupanjska presuda u dijelu kojim je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava koji se odnose na ništetnost promjenjive kamatne stope. U odnosu na zahtjev za utvrđenje ništetnosti valutne klauzule u CHF, prvostupanjska presuda je preinačena i tužbeni zahtjev je odbijen. Pravna shvaćanja Visokog trgovačkog suda o ništetnosti ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope kao i ona o valjanosti valutne klauzule podržao je Vrhovni sud Republike Hrvatske koji je presudom od 9. travnja 2015. (Revt-249/14) odbio revizije stranaka. Nakon što je odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske U-III/2521/2015 i dr. od 13. prosinca 2016. djelomično usvojena ustavna tužba "Potrošača" te je ukinuta presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14 u dijelu kojim je odbijena revizija "Potrošača" protiv pravomoćne presude kojem je odbijen zahtjev koji se odnosi na poštenost valutne klauzule, Vrhovni je sud ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu te je predmet vraćen na ponovljeni žalbeni postupak Visokom trgovačkom sudu. Presudom od 14. lipnja 2018. (Pž-6632/17), Visoki trgovački sud je, u ponovljenom postupku, potvrdio prvostupanjsku presudu u dijelu u kojem je sud utvrdio da je svaki pojedini tuženik povrijedio kolektivne interese potrošača korištenjem ugovornih odredaba kojima je otplatu glavnice kredita vezao uz švicarski franak o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a da prije zaključenja, u vrijeme zaključenja i u svezi zaključenja predmetnih ugovora nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje

valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, to je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača te im naložio prekinuti s korištenjem tih odredaba i zabranio im korištenje takvih i sličnih ugovornih odredaba ubuduće. Presudom od 3. rujna 2019. (Rev-2221/18) Vrhovni sud Republike Hrvatske je odbio reviziju kreditora protiv dijela presude Visokog trgovačkog suda kojim je potvrđena nepoštenost i ništetnost ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu upućujući pritom na razloge iz drugostupanjske presude. Dakle spor kolektivne pravne zaštite pravomoćno je okončan i to na način da su konačno obje sporne ugovorne odredbe i to odredba o jednostrano promjenjivoj kamati kao i odredba o valuti švicarski franak utvrđene nepoštenim i ništetnim.

17. Dakle spor kolektivne pravne zaštite pravomoćno je okončan i to na način da su konačno obje sporne ugovorne odredbe i to odredba o jednostrano promjenjivoj kamati kao i odredba o valuti švicarski franak utvrđene nepoštenim i ništetnim.

18. U odnosu na tvrdnju tuženika da se navedene presude ne mogu primjenjivati jednako na sve potrošače, već od slučaja do slučaja nakon utvrđenja prave volje ugovornih strana i utvrđenja informiranosti primatelja kredita o svim parametrima eventualnih rizika, treba reći da se prema odredbi čl. 502.c Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka US RH, 84/08, 96/08 - Odluka US RH, 123/08 - Ispravak; 57/11; 148/11 - Pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 - Odluka US RH; dalje: ZPP), fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz odluke poslovni broj: 24 P-47/19-10. U tom će slučaju sud biti vezan uz ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na nj pozvati, a upravo na ta utvrđenja se tužitelj i poziva u tužbi.

19. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći i to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2011. godine („Narodne novine“ br. 57/11.), kojima je propisana mogućnost podnošenja kolektivne tužbe, dodan, među ostalim, i članak 502.c. Ova odredba je regulirala da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ZPP-a (kolektivna tužba) da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. S obzirom na to da je u praksi sudova bilo prijepora u vezi tumačenja odnosi li se ova odredba samo na parnične postupke koji su pokrenuti tužbom radi naknade štete ili je moguća primjena i u parničnim postupcima pokrenutim radi isplate po drugim osnovama (primjerice, stjecanja bez osnove) zakonodavac je posljednjim izmjenama i dopunama ZPP-a („Narodne novine“ br. 70/19.) intervenirao u sadržaj članka 502.c na način da je sada izričito navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. Pojedini potrošači, a kada sud utvrdi postojanje određene povrede propisa o zaštiti potrošača, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu se pozivati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava. Na taj način proširene su subjektivne granice pravomoćnosti, jer osuđujuća presuda iz postupka zaštite kolektivnih interesa u postupcima individualne pravne zaštite koju pokrene potrošač obvezuje ostale sudove, pa je tako i ovaj sud. I prema odredbi čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14, 110/15 i 14/19), odluka

suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl.106. st. 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

20. Kako se u konkretnom slučaju tužitelj poziva upravo na pravno utvrđenje iz rečene presude kojom je utvrđeno da je tuženik povrijedio prava tužitelja kao potrošača i ujedno korisnika kredita, a u kojima je koristio ništetne i nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF, nepotrebno je analizirati tvrdnje tuženika o tome da su te ugovorne osobe jasne i dovoljno uočljive te da su potrošači, pa tako i tužitelj bili u dovoljnoj mjeri informirani o promjeni kamatne stope o kriterijima i parametrima koji su utjecali na takvu promjenu te o rizicima sklapanja ugovora o kreditu s valutnom klauzulom CHF, kao i tvrdnje da tim odredbama nije uspostavljena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana te da korisnik kredita glede toga nije bio u zabludi, uz okolnost da je Trgovački sud u Zagrebu u navedenoj odluci takve odredbe ugovora, odnosno takvu praksu u ugovorima o kreditu utvrdio ništetnima.

21. Potrošač je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz njegove (ne)informiranosti i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe (pružatelj usluga), a na čiji sadržaj potrošač ne može utjecati. Upravo taj podređeni položaj dovodi do toga da potrošač pristane ne uvjete koje je trgovac prethodno sastavio bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. Pritom je nevažno koliko je znanje ili iskustvo pojedinog potrošača, jer se u smislu zaštite prava potrošača koji su korisnici kredita, na jednak način trebaju tretirati potrošač koji je pravnik ili ekonomski stručnjak i učitelj ili liječnik. Prema praksi ES-a na temelju većeg znanja i iskustva određenog potrošača takvu se osobu ne isključuje kao „potrošača" u smislu Direktive jer je odlučan njegov podređeni položaj. Neovisno o tome je li korisnik kredita liječnik, učitelj ili ekonomist, nitko od njih nema mogućnost pregovaranja o općim uvjetima banke koji se primjenjuju ne kredite koje sklapaju pa svi oni, neovisno o pojedinačnim razlikama u znanju i iskustvu, dijele u odnosu na banku jednaki podređeni položaj. Također nije odlučna niti okolnost, koja je svrha sklapanja ugovora, je li to kupnja automobila ili jedine nekretnine za stambeno zbrinjavanje ili treće nekretnine za odmor. Zaštita od nepoštenih ugovornih uvjeta kako je postavlja Direktiva 93/13 ne dozvoljava razlikovanje potrošača po kriteriju nužnosti sklapanja ugovora. Dok god fizička osoba sklapa s trgovcem ugovor koji izlazi iz okvira njezine poslovne djelatnosti, riječ je o potrošačkom ugovoru, a gospodarska svrha ugovora, kao niti njegova financijska vrijednost nisu odlučne.

22. U odnosu na navode tuženika da su valutna klauzula i promjenjive kamatne stope zakonom dopuštene treba reći iste ipak mogu biti utvrđene nepoštenima i slijedom toga ništetnima, ako nisu bile transparentne, a pravomoćnom presudom donesenom u kolektivnom sporu je presuđeno da nisu bile transparentne, što je na temelju provedenih dokaza utvrđeno i u ovom postupku. S obzirom na to da se prema praksi ES-a odredbe o tečajnom riziku imaju smatrati odredbama koje definiraju glavni predmet ugovora, poštenost odredbi o tom riziku ne bi se mogla procjenjivati da je odredba transparentna. Kako su odredbe o valutnoj klauzuli uglavnom formalno jasno i razumljivo sastavljene, upravo zaključak o tome da prilikom sklapanja ugovora

potrošaču nisu bili priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaja na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti osobito ukupnu cijenu svoje obveze, ocijenjeno je da nisu transparentne u materijalnom smislu, odnosno da u suštini nisu jasno i razumljivo sastavljane. To je otvorilo put mogućnosti da se testiraju na poštenje, odnosno na dobru vjeru i ravnotežu. Pritom je ES naglasio da zahtjev transparentnosti „treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba mora biti jasno i razumljivo sastavljena obvezuje financijske institucije da korisnicima kredita pruže dovoljno informacija kako bi potonji mogli donositi razborite i informirane odluke. U tom pogledu taj zahtjev znači da ugovornu odredbu o riziku promjene tečaja potrošač mora razumjeti na formalnoj i gramatičkoj razini, ali također u pogledu njezina konkretnog dosega, u smislu da prosječan potrošač, koji je uredno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može ne samo znati za mogućnost deprecijacije nacionalne valute u odnosu na stranu valutu u kojoj je ugovor o kreditu sklopljen već i da može procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi takva odredba mogla imati za njegove financijske obveze. U tom smislu je na nacionalnom sudu da, prilikom razmatranja okolnosti sklapanja ugovora, provjeri jesu li potrošaču priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaja na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti osobito ukupnu cijenu svoga zajma. To, uz ostalo, uključuje informiranje o tome da snosi rizik od pada valute u kojoj ostvaruju dohodak, a što može ugroziti mogućnost vraćanja zajma s time da se pritom traži od pružatelja usluge da utvrdi moguće promjene tečaja i s tim povezane rizike zajma u stranoj valuti. Pritom nije dostatno da su odredbe samo gramatički razumljive nego i to da ekonomske posljedice te odredbe moraju biti jasne prosječnom potrošaču. Kad pročita tekst ugovora, nije dovoljno da potrošač samo razumije da primjerice tečaj valute može varirati gore ili dolje, nego da stvarni učinci moraju biti jasni prosječnom potrošaču. Dakle, mora biti svjestan mogućnosti dizanja ili padanja vrijednosti strane valute; taj rizik promjene tečaja mora biti jasan i potrošač mora biti jasno upoznat s time da snosi financijski teret tog rizika i to bez ograničenja. Kad je riječ o transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, ES zahtijeva da se provjeri uključuju li informacije koje su pružene potrošaču barem utjecaj koji na rate ima znatna deprecijacija zakonskog sredstva plaćanja u državi članici u kojoj korisnik kredita ima prebivalište u odnosu na stranu valutu. Konkretno, korisnik kredita mora, s jedne strane, biti jasno obaviješten o činjenici da se, sklapajući ugovor o kreditu u stranoj valuti, izlaže tečajnom riziku koji će gospodarski teško moći snositi u slučaju pada vrijednosti valute u kojoj ostvaruje svoj dohodak u odnosu na stranu valutu u kojoj je nominiran zajam. S druge strane, pružatelj usluge, u ovom slučaju bankarska institucija, mora iznijeti moguće promjene deviznog tečaja i rizike svojstvene uzimanju zajma u stranoj valuti. Naposljetku, kao što je to pojašnjeno u dvadesetoj uvodnoj izjavi Direktive 93/13, potrošač mora imati stvarnu mogućnost upoznati se sa svim odredbama ugovora. Naime, pravodobna informacija pružena prije sklapanja ugovora o ugovornim odredbama i posljedicama navedenog sklapanja za potrošača je od temeljne važnosti kako bi donio odluku o tome hoće li se ugovorno vezati uz pružatelja usluge ili prodavatelja robe pristupajući odredbama koje je ovaj prethodno sastavio. Kad je riječ o transparentnosti ugovorne odredbe kojom se određuje promjenjiva kamatna stopa, odlučne informacije u svrhu ispitivanja koje nacionalni sud u tom pogledu mora provesti predstavljaju, s jedne strane, činjenica jesu li osnovne informacije o izračunu te stope lako dostupne svima koji su željeli ugovoriti kredit te, s druge strane, pružanje informacija o prošlim kretanjima indeksa na temelju kojeg se ta stopa izračunava.

23. Kao što je već rečeno odlukama donesenima u kolektivnom sporu, kojima je sud vezan u ovom postupku je već utvrđeno da navedene ugovorne odredbe koje je i ovdje tuženik uključio u predmetni ugovor o kreditu nisu bile transparentne, da se o njima nije pojedinačno pregovaralo da banke s korisnicima kredita nisu ugovorile parametre na osnovu kojih će se mijenjati kamatna stopa te da nisu bili upozoreni na rizike Hrvatska narodna banka ne drži pod kontrolom te da su uzrokovale znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

24. U vezi s tim se napominje da je Republika Hrvatska postala članica Europske unije 1. srpnja 2013. te da se na pravne odnose i sporove proizašle iz potrošačkih ugovora, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, neposredno ne primjenjuje pravo Europske unije, ali u tim slučajevima postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine (što uključuje uz ostalo i praksu suda Europske unije), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005.

25. Tuženikov prigovor zastare također je neosnovan. Zastarni rok za potraživanja po osnovu stjecanja bez osnove je 5 godina. Kako se tužitelj poziva na presude Trgovačkog suda u Zagrebu, to je nakon pravomoćnosti presude P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., zastara potraživanja za preplaćene kamate nastupila 14. lipnja 2019. za sve banke, osim za Sberbank (Volksbank), za koju zastara preplaćenih kamata nastupa u lipnju 2023., dok zastara potraživanja preplaćenog tečaja CHF nastupa za svih 8 osuđenih banaka u lipnju 2023. Budući da je tužba u ovom predmetu zaprimljena 13. lipnja 2019., a predana je na poštu prije tog datuma, to nije nastupila zastara potraživanja vezana uz promjenu kamatne stope. U odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim tužitelj traži povrat stečenog bez osnova na temelju primjene ništetnih ugovornih odredaba kojima je u spornom ugovoru o kreditu ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, ništetnost takvih ugovornih odredaba utvrđena je presudom Visokog trgovačkog suda RH broj Pž-6632/17-10 od 14.6.2018., tako da ni u tom slučaju nije nastupila zastara tražbina za podnošenje konkretne tužbe. Napominje se i da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. odlučujući o izvanrednoj reviziji, zauzeo pravno shvaćanje prema kojem pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO-a, a zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na sjednici Odjela 30. siječnja 2020. donio pravno shvaćanje o tome kada počinje teći zastrani rok kod restitucijskog zahtjeva, a to je zahtjev prema kojemu su stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora. Taj rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Tim pravnim shvaćanjem je pomaknut trenutak početka tijeka zastare za zahtijevanje povrata ispunjenog i to u korist stranke koje je ispunila ništetni ugovor. Prema tom shvaćanju zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Pravno shvaćanje služi ustaljenju i ujednačavanju sudske prakse. Ono je obvezno za sve suce Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Po prirodi stvari, odnosno snagom autoriteta najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pravno je shvaćanje važno i za sve ostale suce u građanskoj grani suđenja. Prema recentnoj praksi ES-a u tom

smislu, pravno uređenje zastare restitucijskih učinaka u Hrvatskoj, kako po pitanju početka tijeka zastarnog roka tako i po pitanju njegova trajanja, usklađeno je s člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13. Sud europske unije u svojoj odluci navodi da se "pravu Unije ne protivi nacionalni propis koji, propisujući nezastarivost tužbe za utvrđenje ništavosti nepoštene odredbe iz ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača, podvrgava roku zastare tužbu radi isticanja restitucijskih učinaka tog utvrđenja, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti." S obzirom na to da je početak tijeka zastarnog roka za iznose plaćene na temelju nepoštene ugovorne odredbe od dana ispunjenja ništetnog ugovora, odnosno od dana sklapanja ugovora, u praksi ES-a ocijenjen protivnim EU pravu, novo tumačenje početka tijeka zastarnog roka u hrvatskoj sudskoj praksi (od dana utvrđenja ništetnosti odgovara) u cijelosti odgovara zahtjevima načela djelotvornosti zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi kako to zahtijeva Direktiva 93/13.

25.1. Po stavu ovog suda nije nastupila niti zastara dodatno utužene tražbine po osnovu obračunatih zateznih kamata na pojedine preplate do dana provedene konverzije, iako je prema čl. 226. Zakona o obveznim odnosima tražbine povremenih davanja koja dospijevaju godišnje ili u kraćim razdobljima, pa bilo da se radi o sporednim povremenim tražbinama, kao što je tražbina kamata, bilo da se radi o takvim povremenim tražbinama u kojima se iscrpljuje samo pravo, kao što je tražbina uzdržavanja, zastarijevaju za tri godine od dospjelosti svakoga pojedinog davanja, budući da su te zatezne kamate zajedno s glavnicom utužene unutar petogodišnjeg zastarnog roka podnošenjem tužbe 13. lipnja 2019.

26. Pravna priroda spora jest stjecanje bez osnove s obzirom na to da su banke stekle određenu korist na temelju ništetnih odredbi. Što se tiče opsega vraćanja u obzir dolazi primjena čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015 i 29/2018 te u daljnjem tekstu: ZOO) u kojem je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

27. Iz samog Ugovora o kredita koji je predmet ovog spora je razvidno da se radi o potrošačkom ugovoru sklopljenim s tužiteljem kao fizičkom osobom, dakle potrošačem te da je isti sklopljen u obliku unaprijed formuliranoga standardnog ugovora sastavljenog od tuženika na koji tužitelj nije mogao utjecati. Iz Ugovora o kreditu proizlazi da zaključen sa fizičkom osobom, da je namjena kredita kupnja stana, a to proizlazi i iz iskaza tužitelja. Iz provedenih dokaza dakle nedvojbeno proizlazi da je tužitelj predmetni ugovor s tuženikom sklopio kao potrošač, da je to dakle potrošački ugovor.

28. Iz predmetnog ugovora o kreditu je nadalje razvidno da je ugovorena valutna klauzula u CHF, odnosno da su glavnica kredita i anuiteti vezani uz tu valutu, da je ugovorena početna kamatna stopa od 4,40 % godišnje te da je ista promjenjiva u skladu s odlukom o kamatnim stopama kreditora, a iz Nalaza i mišljenja vještakinje je razvidno da je tečaj CHF tijekom otplate kredita znatno porastao te da su se kamatne stope povećavale sukladno odlukama tuženika.

29. Na temelju iskaza tužitelja koji je prihvaćen kao vjerodostojan, sud je utvrdio da je tužitelj s tuženikom sklopio predmetni ugovor kojim mu je odobren stambeni

kredit, da je sredstvima kredita kupio stan za osobne potrebe te ga nije iznajmljivao niti koristio za poslovne svrhe, da se o odredbama kredita nije pojedinačno pregovaralo, da mu je u banci predan nacrt ugovora koji je sadržavao valutnu klauzulu u CHF za koju mu je na njegov upit zbog čega kredit nije u eurima rečeno da je to njihov najpovoljniji kredit s najnižom kamatnom stopom dok su ostali uvjeti gotovo identični, da ugovor prije potpisivanja djelomično pročitao jer je dosta opširan obraćajući pažnju na dijelove koje je pokazao referent u banci, da mu je predočen otplatni plan iz kojeg je proizlazilo da su iznosi identični kroz razdoblje za koje je kredit ugovaran, da ugovor sadrži i odredbu o promjenjivoj kamatnoj, da nije prihvaćen njegov prijedloga da se promijene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi uz obrazloženje da je riječ o tipskom ugovoru čije odredbe se ne mogu mijenjati, da mu je za CHF kredit bilo rečeno da je povoljniji od kredita u eurima, da mu nije bilo rečeno da bi u bilo kom smislu takva vrsta kredita bila rizičnija i da može doći do tržišnih promjena koje bi utjecale na određene promjene, pa kakao do tada nije koristio kredit u CHF nije imao razloga sumnjati u obrazloženje osobnog bankara i njegovu procjenu na koji način će se realizirati predmetni kredit jer mu je bilo važno da se isplati u iznosu kojim ću moći zatvoriti ugovoreni odnos za kupoprodaju navedene nekretnine.

30. Ocjenom svih provedenih dokaza sud zaključuje da tužitelju od strane bankarskog službenika nije detaljno objašnjen predmetni kreditni odnos, da mu nisu predočeni parametri koji utječu na promjenu kamatne stope te da nije bio upozoren na rizike povezane s valutnom klauzulom u CHF čiji tečaj za razliku od tečaja eura nije bio pod kontrolom Hrvatske narodne banke.

31. Iz Ugovora o kreditu koji je predmet ovog spora je razvidno da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, ali da nisu ugovoreni i parametri po osnovu kojih će se ista mijenjati, pa se mijenjala jednostrano na osnovu odluka tužene banke kao što proizlazi iz Nalaza i mišljenja vještakinje Vlaste Santo Olđa. Za ovaj spor odlučno to da prilikom sklapanja ugovora nisu ugovoreni kriteriji, odnosno parametri po osnovu kojih bi se mijenjala kamatna stopa, već se ista mijenjala jednostrano prema odlukama tuženika koji je o tome samo obavještavao tužitelja kao korisnika kredita, budući da ugovor o kreditu ne sadrže precizne kriterije za određivanje promjenjive kamatne stope, pa tužitelj ni na koji način nije mogao znati na koji način i po kojim parametrima će se mijenjati kamatna stopa, u tom slučaju je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, jer se o tome nije pojedinačno pregovaralo s tužiteljem kao korisnikom kredita niti su s njim ugovoreni parametri o kojima ovisi promjena prvotno ugovorene kamatne stope, pa se slijedom toga budući da je ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, u ovom slučaju se može primijeniti samo ona prva, početno ugovorena kamatna stopa od 4,40%.

32. S obzirom na to da je zbog primjenom spornih ugovornih odredaba o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli CHF o kojima se nije pojedinačno pregovaralo došlo do znatnog porasta anuiteta i glavnice kredita, osobito nakon što je tečaj CHF, koji Hrvatska narodna banka za razliku od tečaj EUR-a ne drži pod kontrolom i koja je takozvana "valuta utočišta", što potrošači, korisnici kredita bez da su na to bili upozoreni, a odlukama donesenima u kolektivnom sporu i na temelju dokaza provedenih u ovom postupku je utvrđeno da nisu, znatno porastao i skoro se izjednačio s tečajem EUR-a, time je, protivno stavu tuženika iznesenom u odgovoru na tužbu prouzročena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Smatra se da nepoštena ugovorna odredba nikad nije bila ugovorena, stoga ne može

imati učinak u odnosu na potrošača pa slijedom toga sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Stoga ovaj sud kao i prethodno navedeni sudovi koji su sudili u kolektivnom sporu po tužbi potrošača, čijim odlukama je vezan, zaključuje da su ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF u ovom slučaju ništetne. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Slijedom svega navedenog sud zaključuje da predmetni Ugovor o kreditu egzistira i bez ništetnih odredbi (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), dakle samo s ugovorenom kamatnom stopom od 4,40 % godišnje i bez obveze plaćanja anuiteta u kunskoj protuvrijednosti CHF obračunatih po srednjem tečaju za CHF tuženika.

33. Okolnost da je ugovor solemniziran po javnom bilježniku ne dovodi u pitanje taj zaključak, jer su prethodno navedeni sudovi to imali u vidu kad su odlučili da su ugovorene odredbe o klauzuli CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi ništetne, a uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora pa tako i onih o kreditu, u smislu odredbi iz tih članaka ocijeniti je ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postajanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla, a što su javni bilježnici koji su ovjeravali predmetne ugovore i činili.

34. Obzirom na djelomičnu ništetnost ugovornih odredaba predmetnog ugovora o kreditu, tužitelju bi pripadalo pravo na povrat onoga što je isplatio na temelju ništetnih ugovornih odredbi, konkretno, razliku između tečaja za valutu CHF primijenjenog kod otplate i onog u vrijeme isplate kredita 2006., kao i na povrat onoga što je isplatio kao razliku između kamatne stope od 4,40% prilikom sklapanja Ugovora i onih koje je jednostrano u daljnjem periodu mijenjao tuženik u smislu povećanja. Takvo pravo tužitelja proizlazi iz čl. 323. st. 1. u svezi s čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23; dalje: ZOO).

35. U ovom slučaju je 12. siječnja 2016. sklopljen Dodatak ugovora o kreditu u skladu s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15 – dalje: Novela), kojima je promijenjena ugovorena valutna klauzula u CHF u valutnu klauzulu u euru slijedom čega i to treba uzeti u obzir. U odredbi čl. 19.b. propisano je načelo konverzije kredita tako da konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

36. Iz Dodatka Ugovora o kreditu proizlazi da su stranke prihvatile konverziju te su mijenjale odredbe iz osnovnog ugovora i to valuta kredita, kamatna stopa i iznos neotplaćenog kredita te je postignut sporazum o raspolaganju preplatom. Spomenuti

Dodatak Ugovora o kreditu nije ništetan kao što je to zaključio u istovjetnom predmetu Vrhovni sud u svojoj odluci Gos-1/2019. Naime, u citiranoj odluci zauzet je pravni stav po kojem Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15.) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Tako Vrhovni sud u citiranoj odluci ističe kako je Novelu ("Narodne novine" broj 102/15) Ustavni sud Republike Hrvatske ocijenio usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske te u svojem rješenju broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog više predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom tog Zakona (kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – "Narodne novine" broj 102/15). U svojoj odluci Ustavni sud Republike Hrvatske pored formalne i materijalne ustavnosti istaknuo je da osporeni ZIDZPK ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeran teret ni kreditnim institucijama kao adresatima.

36.1. Pritom je za dodati da je u oglednom postupku koji se pred tim sudom vodio u predmetu Gos-1/2019, Vrhovni sud Republike Hrvatske, odgovarajući na pitanje važno 12 Poslovni broj: Gž-66/2026-3 za jedinstvenu primjenu prava koji mu je uputio Općinski sud u Pazinu, dao sljedeći odgovor: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“ Osim toga, Ustavni sud Republike Hrvatske rješenjem broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog više predlagatelja za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/2015 na temelju kojeg Zakona je među strankama sklopljen sporazum o konverziji, ocijenivši taj Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske.

37. Dodatak uz ugovor o kreditu koji je sklopljen u skladu sa ZID ZPK/2015 sadrži odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, ali su te odredbe odraz prisilnih zakonskih odredbi ZID ZPK/2015 koje je unaprijed odredio zakonodavac, a ne tužena banka. Zbog toga ugovoreni sadržaj dodatka ugovoru o kreditu u smislu članka 49. stavka 5. Zakona zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 41/2014. i 110/2015., dalje ZZP/2014) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja dodatka, ne podliježu primjeni druge glave („Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima“) trećeg dijela tog Zakona. Osim toga, opseg i sadržaj informiranja u odnosu na sklopljeni dodatak također su uređene prisilnom odredbom članka 19.d ZPK-a, a tijekom postupka nisu iznesene tvrdnje o tome da tuženik nije ispunio svoje obveze informiranja. Imajući na umu da se u skladu s člankom 19.c. stavkom 1. točkom 2. ZPK-a konverzija provodi na način da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primjenjuje kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste

i trajanja u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF i na način da se na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika (članak 19.c stavak 1. točka 1. ZPK-a) te da je tužitelju u skladu s člankom 19.d stavkom 2. ZPK-a omogućen pristup povijesnom pregledu općih uvjeta kreditiranja, povijesnom pregledu odluka o kamatnim stopama, povijesnom pregledu dnevnih tečajeva primjenjivih na kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR koje je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR, očito je da je tužitelj prilikom sklapanja dodatka ugovoru bio precizno obaviješten o deviznom tečaju za otplatu kredita i o visini kamatne stope ugovorenih dodatkom (jer su promjene kamatne stope i tečaja već realizirani) i koji se retroaktivno primjenjuju na njegov ugovorni odnos.

38. Uklanjanje navedenih ništetnih odredbi i njihova zamjena novim ugovornim odredbom o valuti obveze i o kamatama u skladu s među strankama sklopljenim dodatkom ugovoru ne utječe na osnovanost zahtjeva za utvrđenje njihove ništetnosti. Ništetnost nastupa po samom zakonu pa uklanjanje navedenih ništetnih odredbi i njihova zamjena novim ugovornim odredbama o valuti obveze i o kamatama u skladu s među strankama sklopljenim dodatkom ugovoru o kreditu nema značaj otpadanja njihove ništetnosti. Stoga je sud ugovorne odredbe iz predmetnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF odlučujući o tome kao o prethodnom pitanju utvrdio ništetnima.

39. Načelno gledajući, kad su potrošači izvršili plaćanje na temelju nepoštenih ugovornih odredbi, trebaju, uz utvrđenje ništetnosti tih odredbi, imati i pravo na povrat tih plaćanja. Pravo potrošača na povrat posljedica je neobvezujuće prirode ništetne ugovorne odredbe. Bez prava na povrat plaćenog na temelju nepoštene ugovorne odredbe nema govora o neobvezujućem učinku ex tunc, a što je okvir postavljen člankom 87. stavkom 1. ZZP/2003. Stranke su dodatkom ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji je sadržavao ništetnu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope i ništetnu odredbu o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF, izvršile konverziju kredita u cijelosti u skladu s prisilnom odredbom članka 19.c ZPK-a na način da su svi iznosi plaćeni na ime otplate ugovora o kreditu uz valutnu klauzulu u CHF tijekom otplate kredita do dana obračuna konverzije (30. rujna 2015.), osim onih koji su eventualno plaćeni na ime zateznih kamata zbog zakašnjenja tužiteljice, iskorišteni u njezinu korist i to za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim dodatkom ugovoru o kreditu. Drugim riječima, u skladu sa zakonom, u obračun konverzije uzeti su i iznosi koji su plaćeni na ime ništetne ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope i ništene ugovorene odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF.

40. U tom smislu, iako ZID ZPK/2015 ne propisuje ništetnost spornih ugovornih odredbi pa stoga niti način restitucije potrošača, u pravnoj situaciji kad su isplate koje

je tužiteljica učinila na ime nepoštene ugovorne odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i na ime nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope koje su bile sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 27. listopada 2006., na temelju među strankama sklopljenog valjanog dodatka tom ugovoru iskorištene za ispunjenje njezine obveze prema tom dodatku, a utvrđena je preplata iskorištena za ispunjenje budućih anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR. Dodatak ugovoru o kreditu ima restitucijski učinak za tužitelja u odnosu na nepoštene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i o jednostranoj izmjeni kamatne stope koje su bile sadržane u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 27. listopada 2006. bez obzira na to što ZID ZPK/2015 ne predviđa da se iznosi koji su plaćeni na temelju ugovornih odredbi o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF i o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 27. listopada 2006. vraćaju tužitelju, nego da se iskorištavaju u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim dodatkom ugovoru o kreditu.

41. Sklapanjem Dodatka Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15 kojim su stranke iznova od dana sklapanja Ugovora o kreditu uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, na valjan način, ugovoren među strankama, prestala je obveza tuženika (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovornih kamata i valutne klauzule u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženice. ZID ZPK/15 je u odredbama čl. 19.d i čl. 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju Ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja Aneksa Ugovora proučiti njegove odredbe.

42. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate te devizne klauzule u CHF, ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15. Kod toga nije pravno odlučno u kakvom su položaju oni potrošači koji su prihvatili konverziju u odnosu na one koji nisu jer je to bio izbor kojeg je ZID ZPK/15 jasno definirao i u slučaju tog izbora potrošači koji su prihvatili konverziju više se ne nalaze u položaju dužnika iz kredita s valutnom klauzulom u CHF. Dakle, radilo se o valjanom izboru koji je učinjen od strane korisnika kredita i potrošača i u skladu sa zakonom čija ustavnost i zakonitost nije dovedena u pitanje. Stoga nema nejednakosti tužitelja pred zakonom i sudovima, jer se na potrošače koji su konvertirali kredit primjenjuje specijalni propis ZID ZPK/15 na temelju kojeg je konverzija kredita provedena i između stranaka zaključen Dodatak ugovoru o kreditu koji izaziva pravne učinke. Nasuprot tome, na potrošače koji nisu proveli konverziju svog kredita navedeni lex specialis nije moguće primijeniti i stoga se ne radi o usporedivoj pravnoj situaciji.

43. Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 19/22, 59/23 – dalje: ZZP/22), a i njegov prethodnik ZZP/14 na isti način definiraju svrhu i cilj zakona, koja se svodi na zaštitu osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga na tržištu, i to: pravo na zaštitu ekonomskih interesa potrošača, pravo na zaštitu od opasnosti za život, zdravlje i

imovinu, pravo na pravnu zaštitu potrošača, pravo na informiranje i izobrazbu potrošača, pravo na udruživanje potrošača u svrhu zaštite njihovih interesa, pravo na predstavljanje potrošača i sudjelovanje predstavnika potrošača u radu tijela koja rješavaju pitanja od njihova interesa. Dakle, kada se govori o zaštiti potrošača ta zaštita svoje domete može imati samo u okviru određenog tržišta, u ovom slučaju tržišta financijskih proizvoda i usluga (kredita) na području Republike Hrvatske. Notorno je da su banke na tržište plasirale proizvode kredite s valutnim klauzulama, uglavnom vezanim na CHF ili EUR, ali su također plasirale kredite i u nacionalnoj valuti, kuni. Potrošač ima i pravo da ako proizvod koji je kupio ima nedostatke dobiti u zamjenu drugi proizvod, ili drugo odgovarajuće obeštećenje. Ako, i kada se potrošač odluči da umjesto proizvoda koji ima nedostatke koji mu nisu bili predočeni, za koje nije mogao znati, ako mu sve karakteristike proizvoda nisu bile poznate, a za što je odgovoran trgovac, dobije u zamjenu drugi proizvod koji nema sve mane i nedostatke, tada može dobiti samo jedan od onih proizvoda koji postoje na domaćem tržištu, a ne nekakav imaginarni nepostojeći proizvod koji se na tržištu ne nudi niti se ikada nudio. Stoga, kako su se na tržištu nudili financijski proizvodi, krediti s valutnom klauzulom u EUR, kada je potrošač optirao da u zamjenu za proizvod s nedostatkom, kredit s valutnom klauzulom vezanom za CHF, primi drugi proizvod uz obvezu banke da izvrši obračune sukladno citiranim odredbama, time je u biti potrošač ostvario zaštitu koju mu citirani zakoni pružaju unutar uvjeta i ponude na domaćem tržištu jer se pravo na potrošača da mu se uspostavi pravna i činjenična situacija u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštenih odredbi nije bilo ne može ostvariti izvan uvjeta konkretnog tržišta – u ovom slučaju financijskih usluga. Zaštita ekonomskih interesa potrošača, koja uključuje i zaštitu od nepoštenih ugovornih odredbi, nužno je povezana s unutarnjim tržištem i kao njegov dio upotpunjuje ostvarivanje tržišnih sloboda. Tržišna sloboda je, u skladu s odredbom čl. 49. st. 1. Ustava, temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske i izvire, među ostalim, iz koncepta socijalne države (čl. 1. Ustava), koji obvezuje državnu i javnu vlast da utječu na tržišnu funkciju, odnosno da se miješaju u nju kako bi se osiguralo ostvarenje temeljnih socijalnih prava, ostvarila socijalna sigurnost i izjednačile ili umanjile ekstremne socijalne razlike (tako i Ustavni sud RH, odluka broj U-I-1694/2017 od 2. svibnja 2018.). U kontekstu zaštite potrošača u vezi s pravom na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, nacionalni propisi upravo imaju zadatak potrošačima pružiti visoki stupanj zaštite od nepoštenih ugovornih odredbi, ali uz osiguranje urednog funkcioniranja tržišta i tržišnih sloboda. U ovakvim okolnostima valja zaključiti da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvaćanja konverzije. S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu. Naime, učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje ex tunc što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri

koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, prema ocjeni suda, zaključenjem Dodatka ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15.

44. Takve stavove koje je o tim pitanjima zauzeo Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci poslovni broj: Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026. prihvaća i ovaj sud te je u skladu s njima donesena i odluka u ovom sporu. Stoga je sud odbio zahtjev tužitelja u dijelu u kojem isti potražuje glavnicu preplaćenih iznosa na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF i promjeni kamatne stope na temelju jednostrane odluke tuženika.

45. Tužitelj je nakon izrade dopune Nalaza i mišljenja vještaka konačnim tužbenim zahtjevom zatražio i zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o deviznoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do sklapanja Dodatka Ugovora o kreditu koje obračunate prema Nalaza vještakinje iznose 4.493,16 eura, a prema pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke poslovni broj: Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026. koje prihvaća i ovaj sud taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15 pa je u tom dijelu osnovan zahtjev tužitelja na temelju općeg propisa iz čl. 1111. i čl. 1115. ZOO. Dakle, tužitelju pripadaju od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana prestanka obveze izvršenom konverzijom kredita (30. rujna 2015.) zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem ništetnih i nepoštenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i deviznoj klauzuli u CHF, što znači na sve one iznose koje je tužitelj plaćao više od početnog tečaja i od početne kamatne stope, a tužitelju te zatezne kamate pripadaju u cijelosti i bez oduzimanja od bilo kakve preplate utvrđene Aneksom Ugovora o kreditu na temelju ZID ZPK/15. Dakle tužitelj u ovom slučaju kao korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Dodatka Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.

46. U svrhu utvrđenja koliko je tužitelj više platio tuženiku zbog primjene ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF do dana konverzije, provedeno je financijsko vještačenje po stalnoj sudskoj vještakinji za ekonomiju, financije i računovodstvo Vlasti Santo Olđa. Sud je vještakinji dao zadatak da izračuna koliko je tužitelj više platio tuženiku zbog promjene kamatne stope u odnosu na početnu i tečaja CHF u odnosu na tečaj koji je važio na dan isplate, odnosno korištenja kredita broj 7103365472 od 27.10.2006. sklopljenog između tužitelja i tuženika, pri čemu treba uzeti u obzir da je između stranaka 12.1.2016. sklopljen Dodatak Ugovoru o kreditu, odnosno provedena je konverzija sukladno Zakonu o izmjenama i

dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju, pa je potrebno očitovati se i o tome da li je konverzija provedena sukladno navedenom zakonu, a nakon toga od prethodno izračunate preplate oduzeti iznos iznosa koji je tužitelju priznat kao preplata u postupku konverzije iz CHF u EUR, s tim da je vještakinja dužna u nalazu posebno iskazati i negativnu tečajnu razliku.

47. Iz Nalaza i mišljenja vještakinje proizlazi da je tužitelj tijekom otplate kredita od 23.12.2005. do 30.09.2015. kao dana izračuna konverzije kredita, uplatio iznos od ukupno 499.040,67 kn od čega se na uplatu obveza po anuitetima odnosi iznos od 496.566,60 kn, da je s osnove promjene kamatnih stopa od strane tuženika tuženiku više platio iznos od 3.917,65 CHF odnosno 18.165,55 kn, a s osnove promjene tečaja više platio ukupno 77.695,96 kn, odnosno sveukupno je tužitelj platio iznos od 95.861,51 kn tj. 12.723,01 EUR više nego bi platio da su njegove obveze bilo obračunavane po tečaju i po kamatnoj stopi koja je vrijedila na dan korištenja kredita, da je Dodatkom ugovora o kreditu kojim je provedena konverzija tužitelju utvrđena preplata u iznosu od 53.016,96 kn odnosno 6.945,81 EUR, da je iznos preplate utvrđen u konverziji odbijen od ukupnog iznosa utvrđene preplate radi ništetnosti odredbi o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi, ali tako što izvršeno uračunavanje sukladno odredbi čl.172. Zakona o obveznim odnosima te da je do dana provedene konverzije tužitelj više platio po osnovu promjene kamatnih stopa i tečaja CHF, nakon umanjena za preplatu iz konverzije utvrđenu od strane tuženika, ukupno 62.405,32 kn, odnosno 8.282,61 eura. Vještakinja je utvrđene razlike iskazala i u pojedinačnim mjesečnim iznosima.

47.1 Vještakinja je izradila i izračun pod. toč. 6.2 u kojem je umanjenje preplate uz obračun zatezne kamate na preplatu utvrđenu u točki 4. Nalaza tabela 9. od dana preplate do 30.09.2015. Prema tom izračunu ukoliko se obračuna zatezna kamate na preplatu utvrđenu u točki 4. Nalaza tabela 10. za razdoblje od dana preplate do 30.09.2015. te je iznos obračunate kamate doda iznosu prepleta i od tog iznosa oduzeta preplata utvrđena od strane tuženika u konverziji preplata iznosi kuna 31.578,36, odnosno 10.180,42 EUR i to kako slijedi: glavnica 68.237,85 4,636848 316.408,54 kn 41.994,63 € Kamata 18.179,71 4,636848 84.296,55 kn 11.188,08 € Ukupno 86.417,56 400.705,09 kn 53.182,70 € Uplate 496.566,60 kn 65.905,71 € Preplata 95.861,51 kn 12.723,01 € Zatezna kamata na preplate 33.853,86 kn 4.493,18 € Ukupno 129.715,37 kn 17.216,19 € Preplata iz konverzije 53.010,96 kn 7.035,76 € Preplata nakon uračunavanja preplate iz konverzije 76.704,41 kn 10.180,42 €. Na preplatu utvrđenu na taj način kamata teče od 1.10.2015. Napominje se da je vještakinja u tekstu pod toč. 6.2 Nalaza očitom omaškom u pisanju napisala da preplata uz obračun zateznih kamata od pojedinih preplata do provedene konverzije, 30.9.2015. iznosi 4.191,17 eura , a iz tabele ispod tog teksta sa opisom pojedinih stavki i izračunom proizlazi da tako obračunata preplata iznosi 10.180,42 eura. Taj dio Nalaz vještakinje sadrži i izračun zateznih kamata na preplate do dana provedene konverzije prema kojem obračunata zatezna kamata iznosi 4.493,18 eura.

48. Tužitelj nije istaknuo primjedbe na Nalaz i mišljenje vještaka te je u skladu s njim postavio svoj konačni tužbeni zahtjev. Tuženik u svom očitovanju na nalaz vještaka navodi da prigovara Nalazu i mišljenju jer je sudski vještak iznos preplate priznat u konverziji (pogrešno) odbio od zakonskih zateznih kamata, a ne od glavnice. Naime, sukladno čl. 19.c. st. 1. tč. 4. na preplatu priznatu u konverziji nisu se

obračunavale zatezne kamate. pa se preplata mutatis mutandis ne može odbijati od zateznih kamata.

48.1. Tužitelj je konačni tužbeni zahtjev u prethodnom prvostupanjskom postupku postavio na temelju izračuna pod toč. 6.1. Nalaza i mišljenja vještakinje u kojem su zatezne kamate obračunate samo djelomično radi umanjenja tako obračunatih zateznih kamata sa preplatom priznatom tužitelju provedenom konverzijom, prema kojem preplata iznosi 8.282,61 euro te su u tabeli prikazani i dani preplate. U novom postupku tužitelj je konačni tužbeni zahtjev postavio na temelju izračuna pod toč. 5.2. u kojem su zatezne kamate obračunate na pojedine preplate do dana provedene konverzije, 30.9.2015., preplata je umanjena za preplatu priznatu provedenom konverzijom na način da je odbijena od obračunatih zateznih kamata, a tako obračunata preplata iznosi kao što je već prethodno rečeno 10.180,42 eura. Tužitelj konačno postavljenim tužbenim zahtjevom postavljenim u novom postupku u podneku od 23. rujna 2026. na ime preplate po osnovu promjena kamatnih stopa i tečaj CHF potražuje manje od tog iznosa, potražuje iznos od 5.687,25 eura, koji u stvari predstavlja razliku između ukupne preplate od 10.180,42 eura i iznosa koji potražuje pod toč. II. tužbenog zahtjeva po osnovu zakonskih zateznih kamata obračunatih na ppreplate do dana provedene konverzije, s tim da zateznu kamatu na taj iznos ne potražuje od pojedinih preplata do isplate, već od 30.9.2015. do isplate budući da zateznu kamatu do 20.9.2015. potražuje u toč. I. tužbenog zahtjeva.

49. Vještakinja se o primjedbama tuženika na njezin nalaz očitovala u podnesku od 12. veljače 2025. i na ročištu održanom na kojem je i usmeno obrazložila svoj nalaz. U podnesku od vještakinja navodi da zatezna kamata nije obračunata na preplate utvrđene u postupku konverzije nego na preplate koji su utvrđene u obračunima vještaka kao razlika koja je nastala radi promjene kamatnih stopa i promjene tečaja CHF. Tijekom saslušanja je to i dodatno obrazložila tako što je navela da je izračunala preplatu temeljem promjene kamatnih stopa i temeljem promjene tečaja CHF, na tako obračunatu preplatu je obračunala zateznu kamatu koju je pridodala preplati utvrđenoj u nalazu i od tog iznosa odbila iznos preplate utvrđen u konverziji te smatra da je to pravilan obračun. Napomenula je da su napravljena dva izračuna. U točki 6. nalaza vršen je konačni obračun na dva načina i to 6.1. s uračunavanjem obračunate zatezne kamate do iskorištenja preplate utvrđene u konverziji i u točki 6.2. izvršeno je saldiranje na dan 30. rujna 2015., dakle obračunata je zatezna kamata na preplate utvrđene radi promjene kamatne stope i promjene tečaja na koji je iznos dodana obračunata zatezna kamata i oduzet iznos preplate utvrđene u konverziji te u tom slučaju tužitelj ima pravo na kamatu tek od 1. listopada 2015. U konačnici su iznosi isti u oba obračuna, s time da je u izračunu od 6.2. uračunata i kamata od dospijeća do 30. rujna 2015. na sve iznose.

50. Sud nije prihvatio prigovore tuženika na nalaz i mišljenje vještakinje. Vještakinja je nalaz izradila u skladu sa danim mu uputama suda primjenom početne kamatne stope i tečaja CHF na dan stavljanja kredita na raspolaganje, a ista nije ovlašten utvrđivati da li su sporne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi poštene te da li uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao korisnika kredita, budući da su to pravna pitanja o kojima odlučuje sud, a ne vještak. Vještakinja je u pisanom očitovanju i u svom iskazu dodatno obrazložila nalaz istaknuvši da zatezne kamate nisu obračunate na preplate iz konverzije te je valjano obrazložila zbog čega je izradila dva izračuna u kojima su u

konačnici iznosi isti u oba obračuna, s time da je u izračunu od 6.2. uračunata i kamata od dospijeća do 30. rujna 2015. na sve iznose, jedan s djelomičnim obračunom zateznih kamata i drugi u kojem su zatezne kamate obračunate do dana provedene konverzije, koja su Sud je nakon pomne analize Nalaza vještakinje, utvrdivši tijekom te analize da je pogrešno naveden iznos od 4.191,17 eura u tekstu pod toč. 6.2. Nalaza posljedica očito omaške u pisanju Nalaza iz kojeg je posve razvidno na temelju u nastavku navedeno detaljnog izračuna sa opisom pojedinih stavki da preplata sa izračunom zateznih kamata do dana provedene konverzije iznosi 10.180,42 eura te da obračunate zatezne kamate na preplate do provedene konverzije iznose 4.493,18 eura, kao da su oba izračuna valjana i podobno za donošenje odluke u ovom sporu, njezin Nalaz prihvatio kao mjerodavnu za donošenje odluke u ovom sporu. Kako je konačni tužbeni zahtjev utemeljen na izračunu koji uključuje i obračun zateznih kamata do dana provedene konverzije, a takav izračun je je i bolji s obzirom na pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske o konvertiranim kreditima u CHF budući da sadrži i izračun zateznih kamata do dana provedene konverzije, sud je kao mjerodavan za donošenje odluke u ovom sporu prihvatio izračun pod toč. 6.2. Nalaza vještakinje ne uzevši pri tom u obzir i očitu pogrešku u pisanu u tekstu u stavku drugom te točke.

51. S obzirom na to da je sud utvrdio da su ništetne odredbe predmetnog ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi, to takvo utvrđenje ništetnosti mora ima za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takvih odredaba nije bilo. Budući da kao što je prethodno obrazloženo tužitelj s obzirom na to da je sklopljen Dodatak ugovora o kreditu kojim je provedena konverzija iz kredita u CHF u kredit u eurima, tužitelj provedenom konverzijom nije obeštećen samo u pogledu zakonskih zateznih kamata na preplate do dana provedene konverzije, a iz Nalaza vještakinje proizlazi da obračunate zatezne kamate uznose 4.493,18 eura, to je sud obvezao tuženika isplatiti tužitelju navedeni iznos sa zateznim kamatama koje teku od dana podnošenja tužbe, 13. lipnja 2019. pa do isplate, odnosno odlučeno je kao u toč. II. izreke ove odluke. U vezi s tim se napominje da prema članku 31. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, na iznos neisplaćenih kamata mogu se zahtijevati zatezne kamate samo od dana kada je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu. Dakle opće pravilo je da se ne obračunava kamata na kamatu (anatocizam), ali se ta zabrana ne odnosi na procesne kamate kada se potraživanje postavi u sudskom postupku, kao što je ovdje slučaj.

52. Sud nije usvojio postavljeni prvi tužbeni zahtjev iz podneska tužitelja od 31. srpnja 2026. kojim tužitelj potražuje isplatu iznosa od 5.687,25 eura sa zakonskom zateznom kamatom od 30.10.2015. do isplate na ime preplata po osnovu promjena kamatnih stopa i promjena tečaja CHF, budući da je tužitelj u odnosu na te preplate obeštećen provedenom konverzijom, slijedom čega ima pravo samo na zakonsku zateznu kamatu obračunatu na te preplate. Stoga je njegov tužbeni zahtjev u tom dijelu odbijen, odnosno odlučeno je kao u toč. II. izreke ove presude.

53. Napominje se da dokazi i dostavljena sudska praksa koji se ne analiziraju u ovoj odluci nisu od značaja za rješavanje ovog spora, pa ih sud stoga posebno ne obrazlaže.

54. Odluka o zateznim kamatama na dosuđeni iznos glavnice temelji se na čl. 29. st. 1. i st. 2. ZOO sukladno kojem čl. 29. st. 1. ZOO prema kojem dužnik koji zakasni

s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice, i zatezne kamate i to do 31.7.2015. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31.12.2022 po stopi koja sa određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 31.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1.1.2024. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine

55. Budući da se prema čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju platiti i zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a tuženik je u ovom slučaju nepošteni stjecatelj, zatezne kamate su tužitelju dosuđene od dana podnošenja tužbe kao što je prethodno obrazloženo, odnosno od dana kad je tuženik kao nepošteni stjecatelj to stekao.

56. Odluka o naknadi parničnog troška temelji se na odredbi čl. 154 st. 1. Zakona o parničnom postupku prema kojem je stranka koja izgubi parnicu u cijelosti dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove. Prema stavku 2. tog članka omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva. Nadalje, prema st. 5. tog članaka sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješač imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi. Tužitelj prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu potražuje 8.282,61 eura, pa je taj iznos mjerodavan za određivanje visine nastalih troškova. Kako je parnicu u izgubio tuženik, a tužitelj djelomičnim povlačenjem tužbe za iznos od svega 5,66 eura nije uspio samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, tuženik je u skladu s citiranim propisom obvezan nadoknaditi tužitelju nastale mu troškove postupka u cijelosti, a sud mu je u skladu s čl. 155. Zakona o parničnom postupku dosudio samo one troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice. Tužitelju je priznat zatraženi trošak sastava tužbe od 250,00 EUR s PDV-om na temelju Tbr. 7/1 i Tbr. 46. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj: 138/2023, u daljnjem tekstu Tarifa), trošak sastava tri obrazložena podnesaka od 29.7.2019., 10.5.2023. i 9.4.2025., za svaki po 250,00 EUR s PDV-om na temelju Tbr. 8/1 Tarife i Tbr. 46. Tarife, trošak zastupanja na ročištima 18.15.2023., 9.12.2024., 21.2.2024. i 13.6.2025. i 21.9.2026., za svako ročište po 250,00 EUR s PDV-om na temelju Tbr 9/1 i Tbr. 46 Tarife, trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 142,54 EUR, trošak knjigovodstveno-financijskog vještačenja provedenog tijekom postupka u iznosu od 400,00 EUR, što sve daje ukupno dosuđeni trošak od 2.950,00 EUR. Odbijen je dio tužiteljevog zahtjeva za naknadu parničnog troška koji se odnosi na

pristojbu za presudu, jer je po tom osnovu troškovnikom zatraženo 400,00 EUR, a plaćena je samo pristojba za tužbu od 142,54 EUR, s obzirom na to da obveza plaćanja pristojbe za presudu za tužitelja nije niti nastala, budući da su prema čl. 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine 51/23) kojim je izmijenjen članak 11. st.1. toč. 20. tog Zakona, a koji se primjenjuje od 20. svibnja 2023., od obveze plaćanja sudskih pristojbi oslobođeni potrošači kao stečajni dužnici i tužitelji u postupcima pokrenutim na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa, kao što je ovdje slučaj. Na sve dosuđene troškove je sud dosudio i zakonsku zateznu kamatu također prema stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO-a tekućom od dana donošenja ove odluke, a to u skladu s odredbom čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku prema kojoj parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, o čemu sud odlučuje na zahtjev stranke, koji je u ovom slučaju podnesen.

57. S obzirom na to da je tuženik izgubio parnicu, sukladno citiranom propisu, njegov zahtjev za naknadu parničnih troškova je odbijen.

U Varaždinu 29. listopada 2026.

Sutkinja:
Jadranka Orlović

JADRANKA ORLOVIĆ

Elektronički potpisano: 29.10.2026T15:01:48 (UTC:2026-10-29T14:01:48Z)
Provjera: https://epotpis.rdd.hr/provjera
Broj zapisa: 6037e92d-7241-4b14-97cd-b44814f56ac0

Općinski sud u Varaždinu

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi pismeno putem ovoga suda u tri primjerka u roku od 15 dana, od dana dostave ili objave i uručenja ovjerenog prijepisa presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojemu se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama Zakona o parničnom postupku o dostavi pismena (čl. 335. st. 8., 9. i 11. Zakona o parničnom postupku).

Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza (Čl. 348.st.4. ZPP-a).

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćnicima, odvjetnicima OD Vidović & Vidović j.t.d. Varaždin
2. Tuženiku po punomoćnicima, odvjetnicima u OD Porobija & Porobija j.t.d., Zagreb

Broj zapisa: **9-3088f-651f1**

Kontrolni broj: **04268-64348-9e6e6**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Varaždinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.